

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/101/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123380664
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Koščová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2024:6123380664.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Koščovej a sudcov JUDr. Jozefa Maruščáka a JUDr. Viktórie Midovej v spore žalobcu: A. A., narodený XX.XX.XXXX, bytom B. C. D., E. XXX/X, zastúpeného Mgr. Annou Suchou, advokátkou, so sídlom Spišská Nová Ves, Čsl. armády 1851/35, proti žalovanej: F. A., narodená XX.XX.XXXX, bytom B. C. D., E. XXXX/X, zastúpenej splnomocneným zástupcom G. H. I., narodeným XX.XX.XXXX, bytom v I., C.. J. XX, o zaplatenie 6.200 € s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 09. februára 2024 sp. zn. 7C/82/2023

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 09. februára 2024 č.k. 7C/82/2023-88, okrem výroku II..

O d m i e t a odvolanie žalovanej proti rozsudku vo výroku II., ktorým súd v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

Žalobca má proti žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej len súd prvej inštancie alebo súd) rozsudkom zo dňa 09. februára 2024 č.k. 7C/82/2023-88 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 6.200 € spolu s 5% úrokom z omeškania ročne zo sumy 4.800 € od 23.12.2022 do zaplatenia a 5% úrokom z omeškania ročne zo sumy 1.400 € od 20.09.2023 až do zaplatenia, to všetko do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku (výrok I.) a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (výrok II.). Vyslovil, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100%, pričom o výške tejto náhrady bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku (výrok III.).

2. Rozhodol tak o žalobe žalobcu, ktorou sa domáhal zaplatenia sumy 6.200 € s príslušenstvom titulom náhrady za bezplatné užívanie spoločnej nehnuteľnosti žalovanou nad rámec jej spoluvlastníckeho podielu za obdobie od 01.09.2020 do 31.08.2023.

3. Po vykonanom dokazovaní súd právne vec posúdil podľa ust. § 123, § 136 ods. 1 a § 137 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ).

4. S poukazom na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Cdo 298/2008 zo dňa 24.11.2009, sp.zn. 4Cdo 277/2009 zo dňa 24.11.2009 a sp.zn. 6 Cdo 184/2010 zo dňa 27.10.2010 konštatoval, že nárok žalobcu je v celom rozsahu dôvodný.

5. Z LV č. XXXX k.ú. B. C. D. mal súd za preukázané, že strany sporu sú podielovými spoluvlastníkmi každý v podiele 1 k celku bytu č. X C. K. E. X/X, D. B. C. D.. Titulom nadobudnutia nehnuteľnosti žalobcu a žalovanej je darovacia zmluva V 2936/2006 zo dňa 22.12.2006. Súd po preskúmaní dohody o vyporiadaní BSM zo dňa 10.07.2020 (čl. II.) konštatoval, že predmetom dohody nebolo vyporiadanie aj podielového spoluvlastníctva medzi stranami sporu k predmetnému bytu. Súd poznamenal, že skutočnosť, že ani jedna zo strán nemá dôkaz o odovzdaní kľúčov žalobcom žalovanej od bytu nie je dôvodom na zamietnutie žaloby, nakoľko z dokazovania jednoznačne vyplynulo, že byt od roku 2015, keď sa manžel odsťahoval z bytu aj s manželkou do rodinného domu, žalobca byt neužíva a býva v ňom výlučne žalovaná, ktorá sa od žalobcu odsťahovala pre neprekonateľné konflikty naspäť do bytu. Žalobca na danej adrese nemá vedený trvalý pobyt, rovnako skutočnosť, že žalobca disponuje čipom od vchodových dverí a kľúčom od schránky, nie je dôvodom na zamietnutie žaloby. Žalovaný vysvetlil dôvod, pre ktorý preberal na uvedenej adrese poštu, ktoré dôvody žalovaná žiadnymi relevantnými prostriedkami procesnej obrany nevyvrátila, len potvrdila, že žalobca chodieval pre poštu do schránky. Ďalej súd zistil, že rozsudkom tamjšieho súdu sp.zn. 11C/33/2021 bolo zrušené podielové spoluvlastníctvo k predmetnému bytu a keďže žiaden z exmanželov nemal finančné prostriedky na výplatu, súd nariadil odpredaj spornej nehnuteľnosti a rozdelenie výťažku stranám sporu v rozsahu 1/2.

6. Vychádzajúc z výkladu ustanovenia § 137 ods. 1 OZ s poukazom na rozhodnutia dovolacieho súdu súd uviedol, že nebolo sporné a bolo preukázané, že predmetnú nehnuteľnosť užíva v plnej miere sama žalovaná, pričom žalobca vzhľadom na dlhotrvajúce konflikty so žalovanou nemá možnosť predmetnú nehnuteľnosť užívať a preukázateľne od roku 2015 v byte nebýva. Preto objektívne sú tu dané predpoklady k tomu, aby si žalobca ako spoluvlastník vo vzťahu k žalovanej uplatňoval nárok na peňažné plnenie, ktoré by mu vylúčenie z užívania predmetnej nehnuteľnosti, zodpovedajúcej jeho spoluvlastníckemu podielu, kompenzovali. K tvrdeniu žalovanej, že žalobca môže v byte bývať naďalej a užívať tak byt v rozsahu svojho spoluvlastníckeho podielu súd uviedol, že vychádzajúc z výpovede žalovanej a podporne dôkazných listín ňou predložených, medzi stranami sporu je vedený dlhoročný spor o právach a povinnostiach k maloletému synovi F. (správne C. – poznámka odvolacieho súdu), v súvislosti s ktorým sú zo strany žalovanej podávané trestné oznámenia na osobu žalobcu. Posledné bolo podané v decembri 2023. Z týchto listín, ktoré predkladá sama žalovaná je zrejmé, že nebolo možné ďalšie bývanie a užívanie žalobcom predmetného bytu, a preto nie je pravdivé tvrdenie žalovanej, že sa žalobca do bytu môže vrátiť a užívať ho. Nie je absolútny predpoklad a nebol ani v predošlých rokoch vytvorený taký skutkový stav, ktorý by umožňoval žalobcovi v byte bývať. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že žalobca naposledy do bytu vkročil v máji 2017 a od konca roka 2015 byt výlučne užíva žalovaná, preto má žalobca nárok na ním požadovanú finančnú náhradu za užívanie spoločnej veci, a to v rozsahu výšky zodpovedajúcej obvyklému nájomu.

7. K výške náhrady súd uviedol, že žalovaná sumu nenamietala, namietala len samotný nárok. Jej tvrdenie, že žalobca jej má platiť polovicu nákladov za užívanie bytu súd považoval za nelogické a nedôvodné, nakoľko je zrejmé, že žalovaný byt neužíva, nespotrebovávajú vodu, elektrinu, teplo, nevyužíva spoločné priestory a podobne. Z dôkazných listín, a to z oznámenia realitnej kancelárie SIGMA REALITY, s.r.o. Spišská Nová Ves mal súd preukázaný odhad trhovej ceny za prenájom trojizbového bytu nachádzajúceho sa na sídlisku Tarča v Spišskej Novej Vsi za roky 2019 až 2021, a to v rozsahu 300 € - 350 € mesačne, v ktorých sumách nie sú zarátané mesačné platby za elektrinu, plyn a nájomné. Žalobcom požadovaná finančná náhrada vo výške 150 € mesačne v roku 2020 a vo výške 175 € mesačne za roky 2021 - 2023 sa súdu javila primeraná, dokonca nižšia, ako je podľa dočasnej súdnej praxe v meste Spišská Nová Ves zistená obvyklá trhová hodnota obdobných bytov. Súd preto žalobe žalobcu vyhovel čo do základu aj do výšky.

8. Po citácii ust. § 563, § 517 ods. 2 OZ a § 3 nar. vl. č. 87/1995 Z.z. súd priznal aj príslušenstvo k žalovanej pohľadávke. Mal preukázanú existenciu výzvy na zaplatenie dlžnej sumy zo dňa 07.12.2022, ktorá bola doručená žalovanej dňa 08.12.2022 o 14.13 hod. Žalobca tak preukázal doručenie výzvy žalovanej. V danej výzve bola stanovená lehota najneskôr 14 dní odo dňa doručenia výzvy na plnenie, teda lehota uplynula dňa 23.12.2022, preto súd priznal žalobcovi úroky z omeškania zo sumy 4.800 € odo dňa 23.12.2022. Nakoľko dlžné platby za obdobie od 01.02.2023 do 01.09.2023 mesačne po 175 €, spolu vo výške 1.400 € neboli predmetom predžalobnej výzvy (vo výzve bolo nájomné od 01.12.2019 do 30.11.2022), súd priznal žalobcovi úrok z omeškania z tejto sumy len za obdobie odo dňa nasledujúceho po doručení platobného rozkazu, a to odo dňa 20.09.2023 a v prevyšujúcej časti úrokov z omeškania

žalobu zamietol. Výška úrokovej sadzby v tom čase bola vo výške 0% a za ďalšie obdobie 0,5% - 2,56%. Po započítaní 5 percentuálnych bodov, výška úrokov z omeškania je 5% ročne.

9. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, 2, § 262 ods. 1, 2 CSP a žalovanú zaviazal na zaplatenie náhrady trov konania žalobcovi v plnom rozsahu, keďže bol žalobca neúspešný len v nepatrnej časti týkajúcej sa úrokov z omeškania. Nevzhladol dôvod pre aplikáciu ust. § 257 CSP.

10.1 Proti tomuto rozsudku v celom rozsahu podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaná z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. e/, f/ CSP a navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil v celom rozsahu, keďže bol vyhotovený na základe nepravdivých tvrdení a dôkazmi nepodložených vyjadrení.

10.2 Žalovaná namietala, že súd vzal do úvahy nepreukázané a dôkazmi nepodložené tvrdenia, resp. vyjadrenia žalobcu a ignoroval tvrdenia žalovanej preukázané dôkazmi. Argumenty v danej veci, ktorými súd vykladá zákonné ust. § 137 ods. 1 OZ nie sú podložené dôkazmi. Súd nesprávne konštatoval, že byt výlučne a v plnej miere užíva sama žalovaná. Byt užíval a aj užíva tiež maloletý C. A., syn strán sporu, ktorý v predmetnom byte užíval a užíva svoju detskú izbu, obývaciu izbu, sociálne zariadenie aj kuchyňu. Súd nezákonným spôsobom vyhodnotil jej tvrdenia, že žalobca vzhľadom na dlhotrvajúce konflikty so žalovanou nemá možnosť predmetnú nehnuteľnosť užívať. Poukázala na to, že dlhotrvajúci konflikt medzi žalobcom a žalovanou nie je zákonným dôvodom na také konštatovanie súdu. Žalovaný nebol tejto možnosti zbavený, keďže je spoluvlastníkom bytu. Vzhľadom k tejto skutočnosti disponuje kľúčmi od uvedeného bytu, od prislúchajúcej poštovej schránky aj od vchodu do bytového domu, kde sa byt nachádza. Je absurdné tvrdiť, že spoluvlastník bytu nemá od svojej nehnuteľnosti kľúče a nemá možnosť vstupovať do priestorov svojej nehnuteľnosti, resp. užívať túto nehnuteľnosť, pokiaľ by túto skutočnosť neupravil zmluvnou formou, resp. nájomnou zmluvou, ktorú s nikým neuzatvoril. Je to len účelové tvrdenie žalobcu a sudkyne nepodložené dôkazmi o tom. Žalobca je spoluvlastníkom bytu, kvôli tomu, aby neboli porušené jeho práva za užívanie spoločnej nehnuteľnosti, ani doposiaľ po rokoch od rozvodu neboli vymenené zámky a kľúče, ktorými disponuje aj naďalej, pretože ich nikomu neodovzdal. Ničím nepreukázal svoje tvrdenie o odovzdaní kľúčov po rozvode. Tým, že v minulosti v predmetnom byte býval, chodil do práce je nesporné, že kľúče od bytu mal. Je neakceptovateľné tvrdenie súdu, ktoré si osvojil od žalobcu, že on kľúče od bytu po rozvode odovzdal žalovanej. To, že sa žalobca rozhodol bývať inde, je to len jeho slobodná voľba, a preto je irelevantné, aby si za týchto podmienok ako spoluvlastník uplatňoval voči žalovanej nároky na peňažné plnenia. Keďže nebol žiadnymi zákonnými prostriedkami vylúčený, resp. obmedzený z užívania bytu, ktorého je spoluvlastníkom, nemá si právo nárokovať nájomné od spoluvlastníčky bytu. Aj tvrdenie žalobcu, že sa so žalovanou ústne pokúšal dohodnúť o spôsobe užívania spoločnej nehnuteľnosti považuje za záver súdu, ktorý nemá oporu v zákone ani v dôkazoch. Namietala odôvodnenie rozhodnutia v tomto smere sudkyňou na základe iba jej domniek, pocitov a predpokladov. Uviedla, že odvolávať sa na doterajšie prebiehajúce občianskoprávne aj trestné konania medzi žalobcom a žalovanou je zo strany sudkyne doslova nehorázne. Pri doteraz dvoch trestných konaniach na základe nepravdivých trestných oznámení žalobca privodil žalovanej trestné stíhanie a žalobu, pri ktorých bola preukázaná pravda v konaní žalovanej a lož v konaní žalobcu a vzhľadom k tomu v oboch trestných konaniach bola žalovaná spod obžaloby právoplatne oslobodená, čo bolo potvrdené aj Krajským súdom v Košiciach (sp.zn. 7To/41/2022 a 8To/53/2023).

10.3 Žalovaná sa zároveň nestotožnila so záverom, že nenamietala výšku žalovanej sumy, považuje to za scestný záver, pretože už v odpore vyjadrila nesúhlas s touto platbou v celom rozsahu a vôbec ju neakceptovala. Rovnako nie je pravdivé tvrdenie, že nedisponuje dôkazmi o tom, že nie žalobca ale ona za celé sporné obdobie platila a platí všetky potrebné platby v súvislosti s užívaním bytu. Keďže žalobca nemôže preukázať, že to on tieto platby uhradil, a uhrádzať ich prevádzkovateľovi bolo a je zákonnou povinnosťou, je logické, že tieto platby uhradila žalovaná, čo sa dá ľahko preukázať. Žalobca ako spoluvlastník si chcel nárokovať nájomné, mal sa podieľať na platbách spojených s prevádzkovaním bytu, čo nevykonal v období, za ktoré sa usiluje nezákonným spôsobom obohatiť na úkor žalovanej. Veľká časť bytu bola vykurovaná, sťahoval sa na ňu fond opráv, údržby, daň a podobne. Z toho vyplýva, že aj ten výpočet finančnej sumy je nepresný, avšak dôvodný, nakoľko sa dá preukázať, že priestory žalobcu užíval a aj užíva jeho maloletý syn a má v nich svoje veci.

10.4 V súvislosti s nájomným sa sudkyňa nezaoberala ani tým, že v období, keď strany sporu boli manželmi a bývali v rodinnom dome, tak sa žalobca protiprávne obohacoval tým, že na čierno dával byt do prenájmu. Hoci sudkyňa mala o tom vedomosti z písomného vyjadrenia žalovanej, na pojednávaní o tom mlčala, aby toto žalobcovo protiprávne konanie zatajila a pritom žalovaná ako spoluvlastníčka

bytu nedostala z tohto protiprávneho nájmu žiadne finančné prostriedky, čím sa žalobca obohacoval tak, že okrádal štát aj žalovanú.

10.5 Ďalej namietala záver súdu o preukázaní doručenia predžalobnej výzvy 08.12.2022. Toto konštatovanie je ďalším klamstvom žalobcu a aj sudkyne. Potvrdenie o doručení stiahnuté z portálu L. nemá žiadnu dôkaznú hodnotu. Na tomto potvrdení nie je podpis žalovanej iba číslo zásielky, ktorá mala byť doručená adresátovi. Uvedené potvrdenie nie je žiadnym relevantným dôkazom. Týmto tvrdením sudkyňa iba zakryla klamstvo žalobcu o preukázanom doručení predžalobnej výzvy žalovanej. Podľa predpisov pošty sa zásielka považuje za doručenu vtedy, ak je odovzdaná prvému človeku, ktorý otvorí dvere bytu, kde má byť zásielka doručená. V konaní bolo preukázané, že žalobca stále roky po rozvoде disponuje kľúčmi aj od poštovej schránky, do ktorej chodieval vyberať svoju poštu a popri tom sa v minulosti stalo, že kontroloval, vybral, zadržal a zatajil aj poštu žalovanej. Keďže žalovaná tvrdí, že žiadna predžalobná výzva jej doručená nebola, chýba dôkaz, ktorý by vyvrátil jej tvrdenie. Ak by jej výzva doručená bola, reagovala by tak, že s ňou nesúhlasí. Keďže žalobca disponuje kľúčmi od schránky aj roky po rozvoде a vyberá z nej poštu, kludne sa mohlo stať, že 08.12.2022 to bol on, ktorý vyrozumienie o doporučenej zásielke žalovanej bez jej vedomia zo schránky vybral, šiel na poštu a prevzal na miesto žalovanej predžalobnú výzvu, aby sa k nej nedostala. Žalobca odôvodnil využívanie poštovej schránky tým, že mu tam chodí firemná pošta. Ak by tam nechcel chodiť a nemal záujem užívať poštovú schránku a kontrolovať žalovanej poštu, zatajovať ju a zadržiavať, tak mu stačilo už dávno na pošte oznámiť, aby jeho firemnú poštu adresovanú na Dubovú 6 presmerovali na novú adresu, čo doposiaľ roky po rozvoде neurobil. Táto skutočnosť vzbudzuje obavu, že neurobil to z toho dôvodu, aby mal kontrolu nad poštou žalovanej. Ak by súd mal záujem vykonať dôkaz o tom, kto v skutočnosti prevzal predžalobnú výzvu, mohol vyžiadať z archívu Slovenskej pošty doručenkú s podpisom. Na uvedenom mieste sa písomnosti archivujú pod dobu 3 rokov. Súd takýto dôkaz nevykonal.

11. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej uviedol, že argument žalovanej týkajúci sa bývania aj maloletého syna strán sporu v predmetnom byte je právne irelevantný. Žalobca uviedol, že od decembra 2018 je maloletý C. zverený do jeho starostlivosti. Od januára 2021 sa maloletý s matkou nestýka a táto skutočnosť vyplýva z písomných ale aj ústnych vyjadrení žalovanej a dokazuje to aj fakt, že žalovaná podala návrh na výkon rozhodnutia. Ani skutočnosť, že maloletý bol v minulosti každý nepárny týždeň od piatka do nedele so žalovanou, nezbavuje žalovanú povinnosti zaplatiť žalobcovi náhradu za užívanie nehnuteľnosti nad rozsah jej spoluvlastníckeho podielu. Zariadenie domácnosti vrátane detskej izby je vo výlučnom vlastníctve žalovanej, vychádzajúc z dohody o vyporiadaní BSM a je umiestnené v spoločnom byte. Aj táto skutočnosť dokazuje, že byt užíva v celom rozsahu žalovaná. Tvrdenie žalobcu, že byt neužíva potvrdila aj samotná žalovaná. Preto toto tvrdenie žalobca považuje za nesporné. Súdna prax ustálila, že dôvod pre ktorý spoluvlastník spoločnú vec neužíva, nie je právne významný. Relevantné je, že spoločnú vec užíva niektorý spoluvlastník nad rozsah svojho spoluvlastníckeho podielu. Právne významné je, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že celý byt užíva výlučne žalovaná. Tvrdenie žalobcu, že medzi stranami sporu nebola uzatvorená žiadna dohoda o bezodplatnom užívaní nehnuteľnosti nebolo žalovanou popreté. Naopak samotná žalovaná tvrdila, že takúto dohodu so žalobcom neuzavrela. Čo sa týka dôkazu o doručení predžalobnej výzvy, to, že chýba dôkaz, ktorý by vyvrátil tvrdenia žalovanej považuje za nedôvodný, nakoľko nie je dôvod, aby sa vyvracalo tvrdenie, ktoré nebolo preukázané. Žalovaná mohla v rámci prostriedkov procesnej obrany navrhnúť vykonanie dôkazu, ktorého nevykonanie vytyka v rámci odvolania súdu. Žalovaná však vykonanie tohto dôkazu nenavrhovala. Žalobca preto poukázal na to, že nie je povinnosťou súdu vykonávať dôkazy, ktorých vykonanie sporová strana nenavrhol. Prípadne nedoručenie predžalobnej výzvy žalovanej nemá vplyv na právo žalobcu požadovať finančnú náhradu za neužívanie spoločnej veci. Žalobca preto navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil a priznal mu nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

12. Žalovaná v odvolacej replike opätovne poukázala na tvrdenia uvedené v odvolaní voči napadnutému rozhodnutiu. Odvolacia replika bola žalobcovi prostredníctvom právneho zástupcu doručená dňa 25.04.2024. Ďalšia vyjadrenia v spore doručené neboli.

13. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej len CSP) prejednal odvolanie žalovanej ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ustanovenia § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 379 a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov (§ 365 ods. 1 písm. e/, f/ CSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalovanej nie je možné vyhovieť.

14. Rozsudok je vo výroku vecne správny, preto ho odvolací súd, v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

15. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 27. augusta 2024 o 9.00 hod. v pojednávacej miestnosti č. dverí 207, 2. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 20.8.2024 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ustanovenia § 219 ods. 1, 3 CSP, § 378 ods. 1 CSP a § 385 ods. 1 CSP a contrario.

16. Žalovaná namietala odvolacie dôvody podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. e/, f/ CSP, t. j. súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (e/), súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (f/).

17. Odvolací súd dospel k záveru, že odvolacie dôvody uplatnené žalovanou v odvolaní nie sú naplnené.

18. Rozhodnutiu súdu nemožno vytknúť nedostatočné zistenie skutkového stavu, ani že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov sporových strán nevyplynuli a ani nevyšli za konania najavo, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne, že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 192, § 193 a § 205 CSP alebo že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia alebo použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil. Rozsudok nie je ani nepreskúmateľný a nebola zistená ani iná vada, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

19. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu dostatočnom pre úplné zistenie skutkového stavu, vykonanie ďalších dôkazov nebolo potrebné. Vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ustanovenia § 191 ods. 1,2 CSP. Z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver, pričom rozsudok aj náležite odôvodnil, preto odvolací súd jeho rozsudok ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

20. Správne, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody rozsudku, s ktorými sa odvolací súd stotožňuje a na tieto odkazuje. Ani počas odvolacieho konania nevyšli najavo také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie vo veci. Žalovaná v podstatnej časti už len opakuje argumenty uvádzané v konaní pred súdom prvej inštancie, s ktorými sa súd náležite a správne vysporiadal pri rozhodovaní daného sporu, preto jej odvolacie námietky nie sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku a neumožnili prijať iné závery.

21. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku jednoznačne vyplýva úvaha súdu, na základe ktorej dospel k svojmu záveru s poukazom na zistený skutkový stav a príslušné zákonné ustanovenia, ktoré aplikoval v prejednávanej veci a odôvodnenie rozsudku dáva odpoveď na všetky odvolacie námietky žalovanej, keďže boli už uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie.

22. Na zdôraznenie vecnej správnosti napadnutého rozsudku a k odvolacím námietkam žalovanej odvolací súd uvádza nasledovné:

23. Predmetom konania je nárok žalobcu na peňažné plnenie za užívanie nehnuteľnosti žalovanou nad rámec jej spoluvlastníckeho podielu za obdobie od 01.09.2020 do 31.08.2023. Žalobca tvrdil, že žalovaná užíva celú spornú nehnuteľnosť bez akéhokoľvek právneho titulu a bez toho, aby mu za užívanie nad rámec zodpovedajúci jej spoluvlastníckemu podielu poskytovala akúkoľvek náhradu.

24. Podstatou odvolacích námietok žalovanej je tvrdenie, že žalobcovi nebránila v užívaní spornej nehnuteľnosti, žalobca naďalej disponuje kľúčmi od sporného bytu a keďže ona platila všetky platby súvisiace s bytom, naopak žalobca je ten, kto by mal prispieť polovicou tejto sumy.

25. Podľa ust. § 137 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), podiel vyjadruje mieru, akou sa spoluvlastníci podieľajú na právach a povinnostiach vyplývajúcich zo spoluvlastníctva k spoločnej veci.

26. Podľa ust. § 139 ods. 2 OZ, o hospodárení so spoločnou vecou rozhodujú spoluvlastníci väčšinou počítanou podľa veľkosti podielov. Pri rovnosti hlasov, alebo ak sa väčšina alebo dohoda nedosiahne, rozhodne na návrh ktoréhokoľvek spoluvlastníka súd.

27. Nárok spoluvlastníka na náhradu za neužívanie spoločnej veci v rozsahu svojho spoluvlastníckeho podielu vyplýva z ustanovenia § 137 ods. 1 OZ. Jeho nevyhnutným predpokladom je užívanie tejto veci druhým spoluvlastníkom (ostatnými spoluvlastníkmi) nad rozsah jeho (ich) spoluvlastníckeho podielu. Neužívanie veci v rozsahu spoluvlastníckeho podielu spoluvlastníkom musí byť dôsledkom jej užívania druhým spoluvlastníkom nad rozsah svojho spoluvlastníckeho podielu. Len v takomto prípade sa spoluvlastník užívajúci spoločnú vec nad rozsah spoluvlastníckeho podielu podieľa na prisvojovaní si úžitkovej hodnoty veci vo väčšej miere, než zodpovedá jeho podielu. Nie je pritom rozhodujúce, či tento stav vyplýva z dohody spoluvlastníkov, alebo z rozhodnutia väčšinového spoluvlastníka, alebo či ide o faktický stav (Uznesenie NS SR sp. zn. 6 Cdo 184/2010 z 27. októbra 2010).

28. Aj keď medzi podielovými spoluvlastníkmi nedôjde k dohode o užívaní spoločnej veci a jeden alebo viacerí z nich ju užívajú, nie je možné dospieť k záveru, že vec je užívaná bez právneho dôvodu. O to viac takýto záver neprichádza do úvahy, ak sa spoluvlastníci na spôsobe užívania dohodli. Právnym dôvodom na užívanie veci je aj v takomto prípade ich spoluvlastnícke právo.

29. V prejednávanom spore nebolo spornou skutočnosťou, že byt v podielovom spoluvlastníctve žalobcu a žalovanej, u každého v podiele 1 k celku, užíva sama žalovaná.

30. Pokiaľ v danom prípade žalovaná ako podielová spoluvlastníčka v podiele 1/2 spoločnej nehnuteľnosti užíva spornú nehnuteľnosť tak, že v byte býva a užíva ho v celosti, a za užívanie nad rámec zodpovedajúci jej spoluvlastníckemu podielu neposkytuje žalobcovi žiadnu náhradu, prináleží žalobcovi ako druhému spoluvlastníkovi náhrada vo forme peňažného plnenia voči žalovanej ako spoluvlastníčke za to, že neužíva vec v rozsahu svojho spoluvlastníckeho podielu; ide o právny vzťah z podielového spoluvlastníctva osobitne v Občianskom zákonníku upravený (porovnaj Uznesenie NS SR sp. zn. 4 Cdo 277/2009 z 24. novembra 2009).

31. Bez právneho významu tak zostala argumentácia žalovanej, že nebráni žalobcovi v užívaní bytu. Podstatným pre rozhodnutie súdu je faktický stav užívania, a v danom prípade nebolo sporné, že byt v žalovanom období žalobca neužíval. Nakoľko žalobca byt neužíva a ani neužíval, nie je dôvodné, aby uhrádzal služby spojené s užívaním bytu, ako sa nesprávne domnieva žalovaná.

32. Nedôvodná je aj odvolacia námietka žalovanej, že byt užíval aj maloletý syn strán sporu, pričom užíval detskú izbu, obývaciu izbu, sociálne zariadenie aj kuchyňu, a preto nemá povinnosť niečo žalobcovi uhrádzať.

33. Pokiaľ bol maloletý syn s matkou v čase, ktorý bol vyhradený upraveným stykom, je povinnosťou matky zabezpečiť starostlivosť o syna vrátane vhodných podmienok na bývanie. Táto skutočnosť však žiadnym spôsobom nesúvisí s tým, že byt neužíval žalobca ako druhý spoluvlastník.

34. Zároveň pri posúdení toho, či spoluvlastníci užívajú nehnuteľnosť nad rozsah svojho spoluvlastníckeho podielu, je nevyhnutné brať zreteľ aj na to, čo je vlastne spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnosti.

35. Podiel na spoločnom vlastníctve treba ponímať ako vlastníctvo k celku, a nie k určitej časti celej veci. Predstava, že spoluvlastnícky podiel je reálnou časťou spoločnej veci je mylná. Ide o ideálny podiel veci. V rámci neho nie je možné oddeliť, čo je výlučne jedného spoluvlastníka a čo je výlučne podiel druhého spoluvlastníka resp. podiely ostatných spoluvlastníkov. Nejde teda napr. o 2 m štvorcové z pozemku o celkovej rozlohe 10 m štvorcových, alebo jednu izbu z celého domu. Takéto reálne vymedzenie je možné až po zrušení a vyporiadaní spoluvlastníctva. Spoluvlastnícky podiel je miera, akou sa spoluvlastníci podieľajú na právach a povinnostiach pri nakladaní a hospodárení so spoločnou vecou.

36. Spoluvlastnícky podiel neznamena, že by sa vlastnícke právo spoluvlastníka vzťahovalo na určitú časť nehnuteľnosti, ktorá je v spoluvlastníctve, ale je iba číselným výrazom právneho postavenia spoluvlastníka voči ostatným spoluvlastníkom, znamená mieru, akou sa spoluvlastníci podieľajú na

právach a povinnostiach vyplývajúcich zo spoluvlastníctva k spoločnej veci, akou mierou sa podieľajú na užívaní spoločnej veci, ako majú prispievať na náklady na užívanie a udržiavanie spoločnej veci a pod. (R 19/1967).

37. Pokiaľ žalovaná namieta, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ CSP), odvolací súd poukazuje na ust. § 191 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Súd hodnotí dôkazy z hľadiska ich dôležitosti (relevancie vo vzťahu k zisťovaným skutočnostiam), zákonnosti (z pohľadu jeho získania) a pravdivosti (hodnovernosti zdroja). Súd hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, ktorá v civilnom procese predstavuje zložitý myšlienkový proces sudcu. Hodnotiacia úvaha musí vždy zodpovedať zásadám formálnej logiky, musí vychádzať zo zisteného skutkového stavu veci, nesmie byť v rozpore s prírodnými zákonmi, musí byť preskúmateľná v inštančnom postupe a podobne. Výsledky hodnotenia dôkazov sú aj súčasťou odôvodnenia rozsudku, lebo z ust. § 220 ods. 2 CSP vyplýva povinnosť súdu v odôvodnení rozsudku stručne, jasne a výstižne vysvetliť, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a podobne.

38. Vyššie uvedený postup hodnotenia dôkazov súd prvej inštancie dôsledne zachoval, z odôvodnenia jeho rozsudku je zrejmé, aké dôkazy vo veci vykonal, aké skutkové zistenia z jednotlivých dôkazov vyplynuli a ako tieto dôkazy vyhodnotil, pričom je zrejmé, že dôkazy hodnotil nielen jednotlivo, ale aj v ich vzájomnej súvislosti a prihliadol na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Súd zároveň uviedol, ktorými dôkazmi a z akého dôvodu nemal preukázané všetky tvrdenia žalovanej. Úvahy súdu pri hodnotení dôkazov sú podrobne uvedené v odôvodnení napadnutého rozsudku a sú preskúmateľné tak stranami sporu, ako aj odvolacím súdom a v tomto hodnotení dôkazov odvolací súd nezistil žiaden logický rozpor.

39. Zároveň súd nemusí v odôvodnení rozsudku dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami sporu, ale len na tie, ktoré majú podstatný význam pre vec, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Nedôvodne preto žalovaná vytyka súdu, že sa nevyjadril ku každej jednej okolnosti alebo skutočnosti, ktorú strany sporu uviedli. Súd v rozsudku dal odpoveď na všetky otázky a uviedol všetky skutkové zistenia, ktoré mali pre rozhodnutie v spore podstatný význam. Nedôvodná je teda námietka žalovanej, že na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam.

40. Pre rozhodnutie v tomto spore nebolo zásadnou otázkou to, či žalobca disponuje alebo nedisponuje kľúčmi od sporného bytu, nakoľko podstatným bolo neužívanie bytu žalobcom a naopak užívanie bytu v celosti výlučne žalovanou, čo nebolo spornou skutočnosťou. Nepreukázanie tvrdenia žalobcu o odovzdaní kľúčov od bytu žalovanej, bolo preto bez právneho významu.

41. Nedôvodné je tvrdenie žalovanej, že záver súdu o tom, že sa žalobca so žalovanou pokúšal dohodnúť o spôsobe užívania spoločnej nehnuteľnosti, nemá oporu ani v zákone ani v dôkazoch. Súd základ pre tento záver nachádza v prebiehajúcich občianskoprávných aj trestných konaniach, ktorých existencia, bez ohľadu na to, či trestné konania boli alebo neboli dôvodné, nebola sporná. Odvolací súd však dopĺňa, že ani dohoda o takomto spôsobe užívania spoločnej nehnuteľnosti by nemala vplyv pre záver o tom, že nárok žalobcu je dôvodný. Dôvod pre ktorý tento spoluvlastník prípadne spoločnú vec neužíva, nie je právne významný a rovnako tak nie je významné ani prípadné užívanie časti veci treťou osobou (porovnaj uznesenie NS SR sp.zn. 6Cdo/184/2010 zo dňa 27.10.2010). Navyše z listinných dôkazov predložených samotnou žalovanou vyplynulo, že sú tu objektívne dôvody prameniace z existencie dlhoročných sporov o právach a povinnostiach k maloletému synovi (vedené občianskoprávne a trestnoprávne konania), v súvislosti s ktorým sú zo strany žalovanej podávané trestné oznámenia na osobu žalobcu, ktoré znemožňujú užívanie bytu žalobcom v rozsahu jeho spoluvlastníckeho podielu, ako správne konštatoval súd prvej inštancie.

42. Odvolací súd nezhliadol v žalovanou uvádzaných skutočnostiach žiadne nesprávne skutkové zistenia a nie je tým naplnený ani odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f/ CSP.

43. Ako čiastočne dôvodnú však odvolací súd vyhodnotil odvoláciu námietku žalovanej, že nenamietala výšku žalovanej sumy.

44. Z obsahu odporu proti platobnému rozkazu (čl. 24) ako aj z vyjadrenia žalovanej voči replike žalobcu (čl. 40) vyplynulo, že žalovaná neuznáva nárok v celom rozsahu.

45. Samotnú výšku však žalovaná skutočne nenamietala, v tomto smere sa odvolací súd stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, a odvolací súd dopĺňa, že žalovaná ani netvrdila inú výšku obvyklého nájmu za porovnateľný byt a porovnateľné obdobie.

46. Odvolací súd na tomto mieste poukazuje na ustanovenia CSP upravujúce, tzv. procesné bremená, a to povinnosť tvrdenia a dôkazu. Breno tvrdenia spočíva v tom, že strana sporu, ktorá má povinnosť tvrdenia, nesie tiež zodpovednosť za to, že sa súd skutočnú potrebnú skutočnosť dozvie. Ak toto bremeno neunesie, prejaví sa to z jeho strany negatívne na výsledku sporu. Dôkazná povinnosť je povinnosť strany sporu označiť dôkazné prostriedky k preukázaniu tvrdných skutočností. Táto spočíva v povinnosti dokazovať skutkové okolnosti predpokladané právnou normou, na základe ktorej strana uplatňuje deklarované právo. Pokiaľ dôkazné bremeno neunesie, prejaví sa to v procesnej rovine v podobe neúspechu v spore. Dôkazné bremeno vždy zaťažuje toho účastníka, ktorý má v konečnej fáze procesu dokázať pravdivosť určitého tvrdenia, ktorým odôvodňuje svoj návrh prednesený súdu.

47. V civilnom procese ďalej platí aj tzv. prejednacía zásada. Vo všeobecnosti podľa tejto zásady je záležitosťou procesných strán, aké predložia skutkové podklady vrátane dôkazov. Tvrdiť skutočnosť rozhodujúce pre posúdenie veci a navrhovať dôkazy tieto skutočnosť podporujúce je tak výlučne vecou strán sporu a každá zo strán nesie procesnú zodpovednosť za to, že svojimi tvrdeniami vnesie do procesu skutkový materiál, ktorý bude v súlade s jej procesnými záujmami. Úspech v spore je možný len za náležitej podpory legitímnosti nároku alebo obrany prostredníctvom dôkazov, ktoré strany predložia. Súd je oprávnený založiť rozhodnutie na skutočnostiach predložených procesnými stranami, a to čo strany nepredložia nemôže brať za základ pre svoje rozhodovanie. Stranám sporu teda hrozí, pri nespnení dôkaznej povinnosti a pri neunesení dôkazného bremena opierajúc sa o pravidlo „iden este non este aut non probari“ (čo nie je dokázané, neexistuje) nepriaznivé rozhodnutie vo veci samej.

48. Dôkazné bremeno je teda inštitútom procesného práva, ktoré stíha tú stranu, v ktorej záujme je, aby určitá skutočnosť rozhodná podľa hmotného práva a stranou tvrdená, bola v konaní skutočne preukázaná.

49. Odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie zastáva názor, že žalovaná v predmetnom konaní neunesla dôkazné bremeno svojich tvrdení, keď súdu nielenže netvrdila ale ani nepredložila žiadne relevantné dôkazy, ktoré by preukázali inú výšku obvyklého nájmu za daný byt. Vecne správne preto rozhodol súd prvej inštancie, ak pri určení náhrady vychádzal z výšky obvyklého nájmu za 3-izbový byt, a teda z listinných dôkazov predložených žalobcom.

50. Bez právneho významu pre prejednanú vec je to, či žalobca v minulosti prenajímal sporný byt, a či žalovanej za to niečo uhrádzal.

51. K odvolacej námietke žalovanej, že súd nemal dostatočným spôsobom preukázané, kto prevzal výzvu zo dňa 07.12.2022, odvolací súd uvádza, že nie je dôvodná.

52. Z kópie záznamu na čl. 14 vyplynulo, že zásielka podaná na pošte dňa 07.12.2022 adresovaná žalovanej bola doručená adresátovi dňa 08.12.2022.

53. Pokiaľ žalovaná namietala nevykonanie dôkazu súdom, kto uvedenú zásielku skutočne prevzal, odvolací súd uvádza, že zo strany žalovanej nebol takýto návrh na vykonanie dôkazu prednesený.

54. Predmetom dokazovania preto nemohla byť tvrdená skutočnosť, preukazujúca ne/prevzatie zásielky žalovanou.

55. Rovnako bez právneho významu pre prejednávajúcu vec je to, či žalobca využíva poštovú schránku na adrese bytu alebo nie. Nakoľko je stále spoluvlastníkom sporného bytu, je logické, že má právo poštovú schránku, ktorá je spoločná pre všetkých spoluvlastníkov bytu, využívať.

56. Tvrdenia žalovanej, že vyzoznenie o doporučenej zásielke žalovanej mohol vybrať zo schránky aj žalobca, aby sa k nej nedostala, šiel na poštu a prevzal namiesto nej zásielku, zostali iba v rovine ničím nepodložených špekulácií.

57. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok, okrem výroku II., ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

58. Žalovaná podala odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie (aj) vo výroku, ktorým súd žalobu v prevyšujúcej časti zamietol (výrok II.).

59. V zmysle ust. § 359 CSP odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

60. Prípustnosť odvolania má vo všeobecnosti stránku objektívnu a subjektívnu. Objektívna stránka zohľadňuje vecný aspekt tohto opravného prostriedku – či smeruje proti rozhodnutiu, vykazujúcemu zákonné znaky rozhodnutia, proti ktorému je odvolanie prípustné. Subjektívna stránka prípustnosti odvolania sa viaže na osobu konkrétneho odvolateľa a zohľadňuje osobný aspekt toho, kto podáva odvolanie – či je u neho daný dôvod, ktorý ho oprávňuje podať odvolanie. Takýmto dôvodom je skutočnosť, že rozhodnutím súdu bol odvolateľ po procesnej stránke negatívne dotknutý a bola mu spôsobená ujma dopadajúca na jeho pomery. Toto subjektívne procesné oprávnenie však nemá účastník, v neprospech ktorého rozhodnutie nevzniklo a ktorý týmto rozhodnutím nebol dotknutý na svojich právach. Záver o tom, že podané odvolanie je prípustné, predpokladá prijatie záveru, o jeho oboch stránkach prípustnosti (tak objektívnej ako aj subjektívnej).

61. Napadnutým rozhodnutím vo výroku II., ktorým súd žalobu v prevyšujúcej časti zamietol, nebolo rozhodnuté v neprospech žalovanej, preto týmto výrokom nemohla byť žalovaná žiadnym spôsobom dotknutá na svojich právach.

62. Z vyššie uvedeného dôvodu žalovaná nie je osobou oprávnenou na podanie odvolania proti rozhodnutiu v zamietavom výroku, z ktorého dôvodu odvolací súd odvolanie žalovanej v tomto rozsahu podľa ust. § 386 písm. b/ CSP, odmietol.

63. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bola žalovaná neúspešná, nemá preto nárok na náhradu trov odvolacieho konania a vznikla jej povinnosť nahraďiť trovy odvolacieho konania úspešnému žalobcovi. Odvolací súd preto priznal žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanej v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

64. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).